

ऑंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज
बी.ए.भाग-२ सेमिस्टर-३विषय-इतिहास
पेपर क्रं ४ भारताचा इतिहास

प्रकरण-पहिले भारतातील कंपनीच्या राजवटीची स्थापना

वस्तुनिष्ठ प्रश्न

- १) वॉस्को-द-गामा ने भारताकडे जाणारा नवीन सागरी जलमार्ग-----रोजी शोधून काढला -23 मे 1498
- २) ईस्ट इंडिया कंपनीने भारतात पहिली वखार----- स्थापन केली -१६१३-सुरत
- ३)तैनाती फौजी स्वीकारणारा भारतातील प्रथम सत्ताधीश -----होय-निजाम
- ४)कलेक्टर पदाची निर्मिती व कलकत्ता येथे मुख्य न्यायालय----- यांनी स्थापन केले-वॉरेन हेस्टिंग्स
- ५)आधुनिक भारताच्या निर्मितीची पदवी -----दिली जाते-लॉर्ड डलहौसी
- ७) प्लासीची लढाई 23 जून 1757 रोजी बंगालचा नवाब ----- आणि इंग्रज यांच्यामध्ये झाली-सिराज उद्दौला
- ८)प्लासीच्या लढाईमध्ये इंग्रजांचे नेतृत्व----- हा ब्रिटीश अधिकारी करत होता-रॉबर्ट क्लाइव्ह
- ९)प्लासीच्या युद्धानंतर इंग्रजांनी -----बंगालच्या नबाबी पदी बसवले-मीरजाफर
- १०)-----रोजी बक्सरची लढाई झाली -22 ऑक्टोबर 1764
- 11)अठराव्या शतकात मैसूर मध्ये -----घराण्याची सत्ता होती -ओडियार
- १२)फ्रेंच्यांचे भारतातील मुख्य केंद्र-----होय- पांडेचरी
- १३)-----यांनी मुर्शिदाबाद होऊन मुंगेर याठिकाणी राजधानी हलविली-मीर कासिम
- १४)म्हैसूर चे तिसरे युद्ध-----या गव्हर्नरच्या कारकिर्दीत झाले-कॉर्नवॉलीस
- १५)चौथ्या म्हैसूर युद्धास-----मध्ये प्रारंभ झाला-मार्च १७९९
- १६)पेशवा माधवरावांचे निधन पानिपतावरील पराभवाचा पेक्षा अधिक दुर्दैवी ठरले असे----- इतिहासकार म्हणतो-ग्रँड डफ
- १७)इंग्रज व मराठे यांच्यात-----रोजी सालबाईचा तह झाला -१७मे १७८२
- १८)इंग्रज व दुसरा बाजीराव यांच्यात 31 डिसेंबर 1802 रोजी-----तह झाला- वसईचा तह
- १९)बक्सर युद्धाच्या वेळी -----हा ब्रिटिशांचा सेनानी होता-मेजर मन्नो

- २०)बक्सार च्या युद्धानंतर बंगालमधील परिस्थिती सावरण्यासाठी-----यास पुन्हा हिंदुस्थानात पाठवण्यात आले- **रॉबर्ट क्लाइव्ह**
- २१)दुसरे इंग्रज म्हैसूर युद्ध -----या गव्हर्नर जनरलच्या कारकिर्दीत झाले-**वॉरन हेस्टिंग**
- २२)पहिला इंग्रज म्हैसूर युद्धाच्या वेळी-----या इंग्रज सेनापतीचा हैदरने पराभव केला- **कर्नल स्मिथ**
- २३) तिसऱ्या इंग्रज म्हैसूर युद्धानंतर-----या तहानुसार इंग्रजांना टिपूचे राज्य मिळाले-**श्रीरंगपट्टण**
- २४) तिसऱ्या इंग्रज-म्हैसूर युद्धाच्या वेळी टिपूच्या विरुद्ध -----चा संघ तयार झाला-**इंग्रज, मराठे, निजाम** २५)राघोबादादाने पेशवे पद मिळवण्यासाठी इंग्रजांच्या बरोबर प्रथम-----चा तह घडवून आणला-**सुरत**
- २६)पहिल्या इंग्रज मराठा युद्धात -----याने सिप्री या ठिकाणी कर्नल मूरचा पराभव -----याने **केला-महादजी शिंदे**
- २७)-----तह तैनाती फौजेच्या पद्धतीचा तह म्हणून ओळखला जातो - **वसईचा तह**
- २८)----- याने निरुपाय झाल्याने इंग्रजांशी राजघाटचा तह केला-**यशवंतराव होळकर**
- २९)पुणे येथील शनिवाड्यावर इंग्रजांचा युनियन जॅक----- यांनी फडकवला-**बाळाजीपंत नातू**
- ३०)चौथ्या इंग्रज म्हैसूर युद्धाच्या वेळी----- हा गव्हर्नर जनरल होता- **लॉर्ड वेलस्ली**
- ३१)१४५३ मध्ये तुर्कांनी पूर्व रोमन साम्राज्याची राजधानी----- जिंकून घेतले(**कॉन्स्टॅन्टिनोपल**)
- ३२)१४९२ स्पेनच्या कोलंबसने-----या खंडाचा शोध लावला (**अमेरिका**)
- ३३)वास्को-द-गामा भारताच्या पश्चिम किनाऱ्यावरील----- या बंदरात येऊन पोहोचला (**कालिकत**)
- ३४)वास्को-द-गामा ने कालिकतच्या-----राजाबरोबर मैत्री संपादन केली होती (**झामोरीन**)
- ३५)१५१० मते पोर्तुगीजांनी-----या ठिकाणी आपल्या राज्याची स्थापना केली (**गोवा**)
- ३६)-----यारा ने इंग्लंडमधील व्यापाऱ्यांना ३१ डिसेंबर १६००मध्ये ईस्ट इंडिया कंपनी स्थापन करण्याची परवानगी दिली(**राणी एलिझाबेथ**)
- ३७)१६१३ मध्ये----- हा इंग्रज अधिकारी सवलती मिळवण्यासाठी मोगल बादशाह जहांगीरच्या दरबारात गेला होता (**कॅप्टन हॉकिन्स**)

- ३८)१६१५ मध्ये----- हा इंग्रज प्रतिनिधी भारतात वखारी उघडण्याची परवानगी मिळवण्यासाठी मुघल दरबारात गेला होता (सर थॉमस रो)
- ३९)१६००ते१७०८ पर्यंतचा कंपनीचा कालखंड हा----- म्हणून ओळखला जातो (वखारीचा कालखंड)
- ४०) गोवा हे-----भारतातील मुख्य केंद्र होते (पोर्तुगिजांचे)
- ४१)३१ डिसेंबर १६०० रोजी इंग्लिश ईस्ट इंडिया कंपनीची स्थापना----- येथे झाली (इंग्लंड)
- ४२)१६१५ मध्ये सर थॉमस रो थांबून सुरु यांनी या----- मोगल बादशहाकडून व्यापारी सवलती मिळवल्या होत्या (जहांगीर)
- ४३)१७२४ मध्ये-----यांने हैदराबाद मध्ये स्वतंत्र सत्तेची स्थापना केली (निजाम)
- ४४) तैनाती फौज स्वीकारणारा----- हा पहिला शासक होता (निजाम)
- ४५)अवध या स्वतंत्र राज्याचा संस्थापक----- हा होता (सादतखान)
- ४६)-----काळात इंग्रजांचा अयोध्या च्या राजकारणात प्रवेश झाला (सुजाउद्दौला)
- ४७)-----कारकिर्दीत लॉर्ड डलहौसीने अवध राज्य खालसा केले (वाजिदअली)
- ४९) हैदरअलीने-----मध्ये म्हैसूरची सत्ता बळकावली(१७६१)
- ५०)-----याला मुर्शिद कलीखान हा किताब मिळाला होता (मीरजाफर)
- ५१)मुघल बादशहा-----याच काळात ईस्ट इंडिया कंपनीस बंगालमध्ये सर्व व्यापार करण्याची सवलती मिळाल्या होत्या(फरूकसियर)
- ५२)-----मध्ये फ्रेंच ईस्ट इंडिया कंपनीची स्थापना झाली (१६६४)
- ५३)

प्रकरण-दुसरे-इंग्रजांचे वसाहतीचे धोरण

- 1) भारतात इंग्रजी सत्तेचा पाया -----याने घातला-रार्वट क्लार्क
- 2)-----साली क्लार्क दुसऱ्यांदाभारतात आला-1755
- 3)भारतात दुहेरी राज्यव्यवस्था----- याने राबवली-रार्वट क्लार्क
- 4) दुहेरी राज्यव्यवस्था-----साली बंद केली.-1772
- 5) लॉर्ड वेलस्लीची-----ही योजना प्रसिद्ध आहे-तैनाती फौज
- 6)-----साली टिपू सुलतान मारला गेला-1799
- 7)-----या मुलाने निजामाविरुद्ध बंड केले-आलिजाइ
- 8)भडोच बंदर इंग्रजांनी-----कडून मिळवले-मराठे
- 9)1802ते1804या काळात इंग्रजांचे मराठ्यांशी----- युद्ध झाले-दुसरे युद्ध
- 10)वसईचा तह इंग्रजांनी----- यांच्याशी केला-बाजीराव दुसरा

- 11)-----या इंग्रज लष्करी अधिकाऱ्याने दिली जिंकली-जनरल लेक
12)निजामाने तैनाती फौज-----साली स्वीकारली-1798
13)1798साली -----भारताचा गव्हर्नर जनरल म्हणून नियुक्ती झाली-लॉर्ड वेलस्ली
15)1772साली-----गव्हर्नर जनरलने दुहेरी शासन व्यवस्था बंद केले-वॉरेन हेस्टिंग
१६) कर्नाटक चे पहिले युद्ध-----झाले(१७४५-१७४९)
१७)निजामतीचे अधिकार म्हणजे -----होय (लष्करी,फौजदारी न्यायनिवाड्याचे अधिकार)
१८)-----रोजी रॉबर्ट क्लाइव्ह याने अलाहाबादचा तह केला(१६ऑगस्ट१७६५)
१९) दिवाणी अधिकार म्हणजे कर वसुलीचे अधिकार होय
२०)-----याकाळात दुहेरी राज्यव्यवस्था अस्तित्वात होतील (१७६५ते१७७२)
२१)-----हा प्रांताचा 'धरतीवरचा स्वर्ग'असे वर्णन केले आहे (बंगाल)
२२)-----यांने१७७२ साली दुहेरी राज्यव्यवस्था बंद केली(वॉरेन हेस्टिंग)
२३)-----यांनी भारतात आधुनिक प्रशासनाचा पाया घातला (वॉरेन हेस्टिंग)
२४) माझी सगळी संपत्ती घ्या पण माझा सन्मान राहू द्या असे----- म्हणू लागला होता(रॉबर्ट क्लाइव्ह)
२५)-----या कालखंडात लॉर्ड वेलस्ली भारताचा गव्हर्नर जनरल होता (१७९८-१८०५)
२६) लॉर्ड वेलस्ली चा जन्म-----मध्ये झाला होता (आयरलंड)
२७) महादजी शिंदे यांनी फ्रेंच लष्करी अधिकारी----- यांच्या मार्गदर्शनाखाली आपली फौज ब्रिटिश फौज प्रमाणे आधुनिक व कवायती बनवली होती.(डी बॉयन)
२८) तैनाती फौज पद्धती म्हणजे-----होय (कंपनी व भारतीय राज्य यांच्यातील करार होय)
२९)-----तैनाती फौज स्वीकारणारा पहिला शासक होय (निजाम)
३०)-----काळात १७९९साली म्हैसूरचे चौथा युद्ध झाले (लॉर्ड वेलस्ली)
३१)-----च्या युद्धात १७९९ साली टिपू सुलतान मारला गेला (श्रीरंगपट्टण)
३२)-----चा तहानुसार पेशव्यांनी तैनाती फौजेची पद्धतीचा स्वीकार केला (१८०२ च्या वसईच्या)
३३)-----या काळात त्याला लॉर्ड डलहौसी भारताचा गव्हर्नर जनरल होता (१८४८ते१८५६)
३४) लॉर्ड डलहौसी कट्टर----- होता (साम्राज्यवादी)
३५)-----साली पहिले शीख-इंग्रज युद्ध झाले (१८४५-४६)
३६)-----साली दुसरे शीख-इंग्रज युद्ध झाले(१८४९)

- ३७)-----साली डलहौसीने सातारा चे राज्य खालसा केले (१८४८)
 ३८)-----साली डलहौसीने नागपूरचे राज्य खालसा केले (१८५३)
 ३९) डलहौसीच्या काळात झाशीचे राज्यकर्ते-----होते (गंगाधर नेवाळकर)
 ४०)-----साली झाशीचे राज्य डलहौसीने खालसा केले (१८५३)
 ४१)-----या गव्हर्नर जनरल ने भारतात रेल्वे सुरू केली (लॉर्ड डलहौसी)
 ४२)-----साली भारतात मुंबई ते ठाणे ही पहिली रेल्वे धावली (१८५३)
 ४३) भारतात पोस्ट ऑफिस आणि पत्रव्यवहाराच्या सुधारण्याचे श्रेय-----याला दिली जाते (लॉर्ड डलहौसी)
 ४४)-----या गव्हर्नर जनरल ने गुरखा रेजिमेंट निर्माण केला (लॉर्ड डलहौसी)
 ४५)-----साली मुंबई मद्रास व कलकत्ता विद्यापीठांची स्थापना झाली (१८५७)
 ४६)सन १८५५ मध्ये-----याने विधवा पुनर्विवाह कायदा केला (लॉर्ड डलहौसी)
 ४७) वॉरन हेस्टिंग यांनी महसूल गोळा करण्यासाठी-----या अधिकाऱ्यांची नियुक्ती केली (कलेक्टर)
 ४८)-----गोव्याच्या रक्षणासाठी तैनाती फौज ठेवली (पोर्तुगीज)
 ४९) दुहेरी राज्यव्यवस्था यामुळे-----या प्रांताची आर्थिक स्थिती बिघडली (बंगाल)
 ५०)-----विजयामुळे लॉर्ड क्लाइव्ह याची बंगालचा गव्हर्नर म्हणून कंपनीने नियुक्ती केली (प्लासीच्या)
 ५१)-----याने दत्तक वारस नामंजूर या धोरणानुसार झाशी व सातारा हि राज्य खालसा केली (लॉर्ड डलहौसी)
 ५२)सन १७५६ सिराजउद्दौला-----चा नबाब बनला (बंगाल)
 ५३)-----या गव्हर्नर जनरल ने विलीनीकरणाच्या धोरणाचा पुरस्कार केला (लॉर्ड डलहौसी)

प्रकरण तिसरे वसाहतकालीन अर्थव्यवस्था

- १)-----याने महसूल गोळा करण्यासाठी कलेक्टर या अधिकाऱ्याची नियुक्ती केली (वॉरन हेस्टिंगज)
 २)-----या पद्धतीला जमीनदारी किंवा मालगुजारी या नावाने ओळखले जाते (कायमधारा)
 ३) कायमधारा पद्धत-----येथे लागू करण्यात आली (बंगाल बिहार)
 ४)मद्रास इलाख्यात रयतवारी पद्धत-----यांनी सुरू केली (थॉमस मन्रो)
 ५)महालवारी पद्धतीत लॉर्ड विल्यम बेंटिकने सरकारी महसुलाची रक्कम उत्पन्नाच्या----- टक्के केली (६०%)
 ६)कायमधारा पद्धतीत शेतकऱ्याकडून

घेण्यात येणाऱ्या शेतसाऱ्याच्या रकमेचा-----भाग सरकारला मिळत होता
(89%)

७)-----या कायद्याने ईस्ट इंडिया कंपनीची व्यापारी मक्तेदारी संपुष्टात आली(१८१३)

८)-----यावर्षी ढाक्क्याहून इंग्लंडला होणारी मलमलीची निर्यात पूर्णपणे थांबली(१८१७)

९)1905 पर्यंत ब्रिटिशांनी 350 कोटी रुपये खर्च करून -----मैल लांबीचे लोहमार्ग बांधले(२८,०००) १०)इंग्लंडच्या सुती कापडाचा प्रमुख आयातदार देश----- हा होता(भारत)

११)एकोणिसाव्या शतकाच्या मध्यास भारताच्या लोकसंख्येत शेतीवर अवलंबून असलेल्यांचे प्रमाण-----टक्के इतके होते(55 टक्के)

१२)आमची अर्थव्यवस्था ही एखाद्या स्पंजाप्रमाणे आहे हाच स्पंज गंगा नदीत बुडवला जातो आणि थेम्स नदीत पिळुन रिकामा केला जातो हे उद्गार-----यांचे आहेत (जॉन सलिव्हान)

१३)१९२१-२२ मध्ये होम चार्जेस भारत सरकारच्या काळात एकूण महसूलाच्या----- टक्क्यांपर्यंत वाढला (40)

१४) लोकहितवादींनी-----या ग्रंथात आर्थिक शोषणाचे विवेचन केले आहे(लक्ष्मीजान)

१५) खंडणी या शब्दात आर्थिक शोषणाचे वर्णन-----यांनी केले(राजा राममोहन रॉय)

१६) गझनीच्या महंमदाने 18 स्वाऱ्या करून प्रचंड लूट केली त्यापेक्षा मोठी लूट ब्रिटिशांनी केली हे----- यांनी स्पष्ट केले (दादाभाई नवरोजी)

१७)----- येथील मलमल जगात प्रसिद्ध होती (ढाका)

१८)-----हे ईस्ट इंडिया कंपनीचे उत्पादनाचे मुख्य साधन होते (जमीन महसूल)

१९)-----यांने महसूलासाठी लिलावाची (ठेक्याची) पद्धत सुरू केली (वॉरन हेस्टिंग्ज)

२०)-----यांने१७९३ मध्ये कायमधारा महसूल व्यवस्था सुरू केली (लॉर्ड कॉर्नवालीस)

२१) -----या जमीन महसूल व्यवस्थेमुळे जमीनदार जमिनीचे मालक बनले(कायमधारा)

२२)-----यांनी १८२०मध्ये रयतवारी पद्धत अमलात आणली (थॉमस मन्त्रो)

२३) गव्हर्नर माऊंट स्टुअर्ट एलफिन्स्टन याने मुंबई इलाख्यात-----पद्धत सुरू केली (रयतवारी)

- २४)-----या जमीन महसूल व्यवस्थेमुळे शेतकरी जमिनीचा मालक बनला (रयतवारी)
- २५) ब्रिटिश साम्राज्यातील----- प्रदेश महालवारी व्यवस्थे खाली आला (30%)
- २६)-----या व्यवस्थेत रयतेकडून प्रत्यक्ष महसूल गोळा करण्याऐवजी सरकारने गावकऱ्यांशी सामूहिक करार केला(महालवारी)
- २७) महालवारी पद्धतीचा जेनक----- हा होय (होल्ट मैक्केजी)
- २८)साधारणपणे----- या काळाला अनुद्योगिकीकरणाचा काळ असे म्हणतात(१८००ते१८५०)
- २९)-----च्या चार्टर एक्ट द्वारे ईस्ट इंडिया कंपनीची व्यापारी मक्तेदारी संपुष्टात आली (१८१३)
- ३०)सन-----मध्ये हिंदुस्थान सरकारने मुक्त व्यापाराचे धोरण स्वीकारले (१८३३)
- ३१)-----यांनी वर्णन केल्याप्रमाणे भारतीय खेडी ही जणू छोटी व स्वायत्त गणराज्ये होती(चार्ल्स मेटकाफ)
- ३२) ब्रिटिशांकडून होणारे शोषण म्हणजे भारताला आत्तापर्यंत भोगावा लागणारा कटु शाप होयअसे-----यांनी म्हटले आहे (भास्कर पांडुरंग तखडकर)
- ३३) आधुनिक भारताचे पितामह म्हणून----- यांना ओळखले जाते (दादाभाई नवरोजी)
- ३४) दादाभाई नवरोजी यांनी संपत्तीच्या निस्सारण सिद्धांत १८७१मध्ये प्रथम-----येथे मांडला (ब्रिटन/इंग्लंड)
- ३५) दादाभाई नवरोजी यांनी-----हा ग्रंथ लिहिला (पॉवर्टी अँड अनब्रिटिश रूल इन इंडिया (हिंदुस्थानचे दारिद्र))
- ३६)-----यांनी द्रव्यापहरणाला वाइटातले वाईट (evil of all evils)असे म्हटले आहे(दादाभाई नवरोजी)

प्रकरण चौथे कंपनी सरकारविरुद्ध बंड

- १)बंगालच्या मिदनापूर जिल्ह्यात-----ही वन्यजमात होती (चुआर)
- २) महाराष्ट्रातील छोटानागपूर या भागात----- आदिवासी जमात होती (मुंडा)
- ३) मुंडा जमातीला-----याचे नेतृत्व लाभले होते (बिरसा मुंडा)
- ४)-----या धर्मगुरूने पागलपंथीय नावे एक संप्रदाय स्थापन केला होता (करमशरा)

- ५)-----साली कंपनी सरकारविरुद्ध कोल जमातीचा उठाव झाला.(१८३१)
६)१९२२साली-----च्या नेतृत्वाखाली रामोश्यांचा उठाव झाला (छत्रसिंग)
७)-----साली संथाळांचा उठाव झाला (१८५५)
८)-----यांचे संथाळांना नेतृत्व लाभले (सिधू व कान्हू)
९)-----लोक आंध्रप्रदेशातील किनाऱ्यालगतच्या पहाडी प्रदेशात राहत होते(रम्पा)
१०)-----ही आसाम मध्ये राहणारी प्राचीन काळापासून चे एक आदिवासी जमात होय (अहोमा)
११) सावंतवाडी भागात-----यांनी उठाव केला (गडकरी)
१२) ब्रिटिशांनी साम्राज्य उभे करताना-----या तत्वाचा अवलंब केला (फोडा व झोडा)
१३)सन-----चे ठरावानुसार ब्रिटिशांनी राज्यकारभाराची भाषा इंग्रजी केली (१८३५)
१४)-----साली ब्रिटिशांनी हिंदी शिपायांना अफगान युद्धासाठी पाठवले (१८४३)
१५) हिंदी व युरोपियन शिपायांचे प्रमाण-----असे होते (५:१)
१६)-----क्रांतीची चिन्हे किंवा प्रतीके होती (कमळाचे फुल व चपाती)
१७) मंगल पांडे बराकपूरच्या-----च्या छावणीत सैनिक होता (३४)
१८)-----रोजी बराकपूरच्या छावणीमध्ये उठावाची पहिली ठिणगी पडली (२९ मार्च १८५७)
१९) मंगल पांडे ने -----या अधिकाऱ्यांना गोळ्या घालून ठार केले (सार्जंट मेजर ह्यूसन हडसन व लेफ्टनंट वाघ)
२०)-----रोजी मंगल पांडे ला फासावर चढवण्यात आले (८एप्रिल १८५७)
२१)-----हा१८५७च्या उठावातील पहिला क्रांतिकारक व पहिला हुतात्मा ठरला (मंगल पांडे)
२२) महाराष्ट्राच्या सहयाद्री विभागात----- या जमातीचे आदिवासी राहतात (कातकरी)
२३) दलभूम,केलपाल,ढोलका व वीरभूम या आदिवासी राजांनी-----साली उठाव केला(१७६८)
२४) खानदेशातील पश्चिम घाटात-----हे आदिवासी राहतात(भिल्ल)
२५)-----या आदिवासी जमातीचे इंग्रजांनी१८८२ साली तह केला (वाघेरा)
२६) संथाळानी----- येथे सभा आयोजित केली होती (भागनिधी)
२७)-----या गव्हर्नर जनरलच्या काळात इंग्रज शीख युद्ध झाले (लॉर्ड डलहौसी)
२८)सन१८५७च्या उठावासाठी -----ही तारीख ठरली होती(३१ मे)

- २९) १८५७ च्या उठावातील पहिला हुतात्मा-----हा होय (मंगल पांडे)
- ३०) शिंदे व निजाम यांनी भाग घेतला असता तरी उठाव यशस्वी झाला असता असे-----हा गव्हर्नर जनरल म्हणतो (लॉर्ड कॅनिंग)
- ३१) १८५८चा जाहीरनामा-----या राणीने काढला (व्हिक्टोरिया)
- ३२)-----या पंतप्रधानाने राणीचा जाहीरनामा तयार केला (डर्बी)
- ३३) लॉर्ड कॅनिंग याने-----येथे दरबार भरून राणीचा जाहीरनामा प्रसिद्ध केला (अलाहाबाद)
- ३४) भारत मंत्र्याच्या मदतीला-----सदस्यांचे मंडळ होते (१५)
- ३५) लॉर्ड कॉर्नवालीस याला-----व्यवस्थेचे श्रेय दिले जाते (पोलीस)
- ३६) १८५७च्या वेळी-----हा भारताचा गव्हर्नर जनरल हा होता (लॉर्ड कॅनिंग)
- ३७) १८५७ यावेळी दिल्लीचा मुघल बादशहा----- हा होता (बहादुरशाहा जफर)
- ३८) कोल्हापूर येथील पलटणीतील हिंदी शिपायांनी सावंतवाडीच्या----- नेतृत्वाखाली ३१ जुलै १८५७ रोजी बंड केले (रामजी शिरसाट)
- ३९) डिसेंबर १८५७ मध्ये कोल्हापूर छत्रपतीच्या----- या छोट्या भावाने उठाव केला (चिमणासाहेब)
- ४१) कानपूर येथील उठावाचे नेतृत्व----- यांनी केले होते (नानासाहेब पेशवे व तात्या टोपे)
- ४२) लखनऊमधील उठावाचे नेतृत्व-----यांनी केले (बेगम हजरत महल बिरजिस कादरी)
- ४३) झाशी उठावाचे नेतृत्व-----यांनी केले (राणी लक्ष्मीबाई व तात्या टोपे)
- ४४) बिहार भागातील उठावाचे नेतृत्व----- यांनी केले (कुवरसिंग व अमरसिंग)